

Amikor gimnazista koromban kezembe kerültek a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok, végigfutva a kitűzött gyakorlatokat, egynél sem láttam, mit lehet vele kezdeni, és csalódottan félretettem. Így jártam a 2. és a 3. számmal is. Ez már kétségbe ejtett, és nekiülve komolyabban törni kezdtem a fejem. Megörültem, hogy így már rájöttem néhány feladat megoldására és attól kezdve három és fél éven át szorgalmas megoldó voltam. A leírásban és a határidők betartásában már kevésbé voltam eredményes, úgy, hogy az utolsó tanévben le is mondtam a beküldésről.

Beküldött megoldásaim közül, ami nevemmel megjelent, nem nagyon hasonlított arra, amit én írtam. Próbáltam átvenni a közölt megoldások stílusát – nem sok sikerrel –, de közben azt gondoltam, ha nekem kellene szerkeszteni a lapot, én igyekezném azt is megmutatni, hogyan lehet a megoldási ötletre rájönni.

Ennek is része volt abban, hogy különösen *dr. Soós Paula* tanárnő áldozatos támogatásával már 1947-ben sokszorosított matematikai feladatíveket kezdtünk szerkeszteni Szegeden, de rajta kívül számos tanár lelkes közreműködése tette lehetővé, hogy a kezdeményezés ne haljon el, noha sem anyagi, sem szervezeti háttér nem állt mögöttünk.

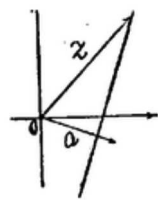
A feladatívek kiadása mellett ugyanabban az évben versenyt is szerveztünk két csoportban, külön az utolsó két évfolyam számára és külön az ennél fiatalabbaknak. Ebből nőtt ki a mai Arany Dániel verseny. Ennek lebonyolítására is az íveken keresztül kértük fel a tanárokat és nem eredménytelenül. Már az első évben az ország számos részéből kaptunk dolgozatokat.

Később, az országos tanulmányi versenyek megindításakor a Minisztérium, ismerve eredményes munkánkat, a szervezéshez kikérte tanácsainkat, tapasztalatainkat.

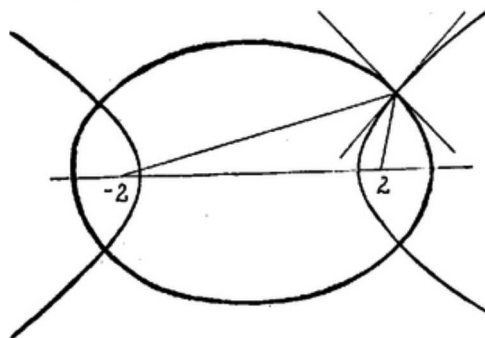
Őszől még vakmerőbbek lettünk, nyomtatott lap kiadásába fogtunk, csak remélve, hogy az előállítási költségek fedezésére befolyynak utólag az előfizetési díjak. Ez szerencsére be is vált, de arra már gondolni sem lehetett, hogy beállítsunk valakit, aki megfelelő díjazás fejében csak a lappal foglalkoznék. Pedig nagy szükség lett volna rá.

Állás mellett, műkedvelő módra látva el ezt a feladatot, ez igen akadozó megjelenéshez vezetett. Kettős számokkal kellett áthidalni a lemaradásokat, emellett némelyikük alig volt több egy szimpla számnál. Az első kötet utolsó száma nem is jelent meg.

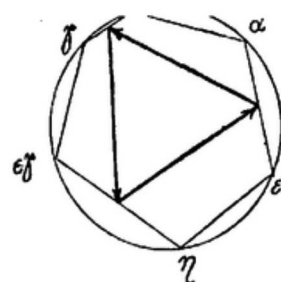
Az utolsó megjelent szám nyomdába adása is a nyár elejére maradt, amikor már mindenki szabadságra ment. Így nem találtam senkit, aki az ábrákat elkészítse. Végül is rákényszerültem, hogy magam illusztráljam a számot. Életemben először – és utoljára – fogtam tuskihúzó, és másnap reggel lett, mire elkészültem. Most elővéve bevallom, meg vagyok elégedve a „művemmel” (1. köt. 7–8. szám).

44. ABRA

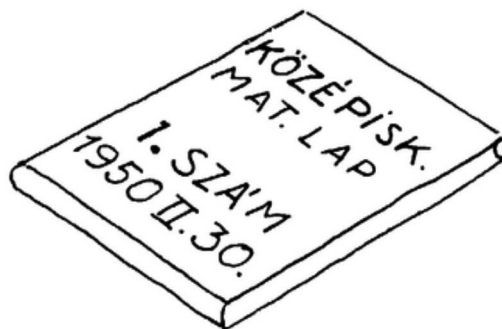
45. ABRA

46. ABRA

A botladozó indulásnak van még egy érdekes írásos dokumentuma. Fejér és Riesz 70 éves jubileumára nagy előkészületek folytak, de aztán politikai kifogások miatt ezt hivatalosan letiltották. Az akkor már működő Matematikai

Társulat ezt nem hagyta annyiban. Akkor rendezte nemzetközi részvétellel az I. Magyar Matematikai Kongresszust. Ez ünnepélyesen köszöntötte a két világhírű tudóst, a szovjet küldöttség külön is. Ezenkívül bankettet rendeztek tiszteletükre. Azon névkártyák jelölték a meghívottak helyét, amin nevükön kívül „mesterségük címere” állt. Az enyém itt látható.

A Lapok akkor jutottak révbe, amikor a Bolyai János Matematikai Társulat részt vállalt kiadásából, és ehhez megszerezte a Minisztérium közreműködését is. Ezzel lehetővé vált egy független felelős szerkesztő alkalmazása. A Minisztérium csak nehezen volt hajlandó elfogadni kora miatt *Neukomm Gyula* középiskolai tanár személyét, de szerencsére végül mégis belement. Amellett, hogy szakmailag igen igényes munkatársat kaptam személyében, kitűnő szervező is volt, talán egy kicsivel szigorúbb is a kelleténél. Aki egy szám feladatainak a beküldésével elmaradt, kiesett nála a feladatmegoldó pontversenyből. A forradalom telén előfordult, hogy egy diák Szentendréről gyalogolt be megfelelő közlekedés hiányában, hogy be tudja tartani a beküldési határidőt.

Mert a Középiskolai Matematikai Lapoknak 1956-57-ben is minden száma idejében megjelent. Nem tudom, van-e még folyóirat, amelyik ezt elmondhatja magáról. Ekkor minden egyes szám megjelenéséhez külön engedélyt kellett beszerezni egy, az Országházban Működő hivataltól, ahová bejutni sem volt egyszerű dolog. Emellett a papír megszerzésében is közre kellett működnie a szerkesztőnek, de Gyula bácsi nem ismert lehetlent.

Utódai is hozzá hasonló egyszerűséggel gondozták és gondozzák a Lapot, és ez nem egyszerű udvariassági formula. Ahhoz, hogy folyamatosan megjelenjék a lap most már közel 50 éve, közben számos akadályt kellett elhárítani. Ezt a külső szemlélő számára legfeljebb kisebb időszakos késedelmek, formaváltozások jelezték, vagy az, hogy egy idő óta a kötetbeosztás tanévek helyett mechanikusan a naptári évet követi. Remélem és kívánom azonban, hogy még nagyon sok naptári éven át szítsa és elégítse ki a Lap a felnövekvő ifjúság érdeklődését.

Surányi János